

Incompliments de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística

Article 9

3. Les corporacions locals i les universitats han de regular l'ús del català en l'àmbit de les competències respectives, d'acord amb el que disposa l'apartat 1. També l'han de regular, en aquest mateix sentit, totes les altres corporacions públiques.

A finals de l'any 2000 tenien reglaments aprovats 438 ajuntaments, consells comarcals i diputacions i quatre universitats. L'any 2001 es va alentir de manera significativa el ritme d'aprovació d'aquests reglaments a causa de la conflictivitat introduïda pels grups propers a l'associació Convivència Cívica Catalana amb les impugnacions dels reglaments de les universitats Rovira i Virgili i Pompeu Fabra i de l'Ajuntament de Sabadell.

Article 11

La capacitació lingüística del personal al servei de les administracions de Catalunya

1. El personal al servei de les administracions, les corporacions i les institucions públiques de Catalunya ha de tenir un nivell de coneixement adequat i suficient de les dues llengües oficials, tant en l'expressió oral com en l'escripta, que el faci apte per a desenvolupar les funcions pròpies del seu lloc de treball.

El gener de 2002 l'Administració de la Generalitat de Catalunya tenia 38.612 persones en actiu, de les quals 20.879, és a dir, el 54,07%, havien acreditat el coneixement de català adequat

Article 12

L'Administració de l'Estat

1. Són vàlides les actuacions administratives dels òrgans i els ens de l'Administració de l'Estat, tant les orals com les escrites, fetes a Catalunya en qualsevol de les dues llengües oficials, sense necessitat de traducció.

2. Tothom té dret a relacionar-se, oralment i per escrit, amb l'Administració de l'Estat a Catalunya en la llengua oficial que esculli i a ésser atès, i no se li pot exigir cap mena de traducció.

El Reial decret 1465/1999, de 17 de setembre, pel qual s'estableixen criteris d'imatge institucional i es regula la producció documental i el material imprès de l'Administració general de l'Estat, en el marc del que disposa la Llei 30/1992, de 29 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, adapta a les previsions de l'article 12 de la Llei de política lingüística la senyalització interna i els models de documents impresos de l'Administració de l'Estat a Catalunya, que han de ser necessàriament bilingües, en castellà i en català. Aquesta norma ha estat transgredida sistemàticament pel que fa als impresos i comunicacions de l'Agència Tributària i parcialment en els de la Tresoreria de la Seguretat Social.

Article 13

Les actuacions judicials

2. Tothom té dret a relacionar-se, oralment i per escrit, amb l'Administració de justícia en la llengua oficial que esculli i a ésser atès, i no se li pot exigir cap mena de traducció.

5. En la provisió de places del personal al servei de l'Administració de justícia dependent de la Generalitat s'ha d'aplicar el que disposa l'article 11, d'acord amb la normativa específica corresponent, en els termes que siguin establerts per reglament.

El coneixement i la disponibilitat lingüística a les oficines judicials

L'objectiu final de les actuacions precedents és garantir la plena disponibilitat lingüística de les oficines judicials i facilitar-hi el treball en català. Tot i això, la situació de partida i la mobilitat del personal fa que, tot i que s'observa una millora, encara s'és lluny dels objectius. Segons dades de la Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia obtingudes sempre per mitjà d'enquestes fetes a les secretaries dels jutjats, l'evolució de les dades de coneixement del català i de la disponibilitat lingüística a les oficines judicials és la següent:

CONeixEMENT	1997	1998	1999	2000	2001
	%	%	%	%	%
L'entenen, el parlen i l'escriuen	38,0	41,9	40,3	39,1	45,7
L'entenen i el parlen. No l'escriuen	30,4	32,5	30,4	31,9	30,0
Només l'entenen	28,5	22,5	21,0	23,4	20,3
No l'entenen	3,1	3,1	8,3	5,6	4,0
Base total de funcionaris	5.123	4.707	4.948	5.122	5.537

Pel que fa al personal interí, d'acord amb l'Ordre de 10 de març de 1998, que estableix que el coneixement del català és un requisit per accedir-hi i no un mèrit, les persones que han aspirat a cobrir llocs de treball en règim d'interinitat han acreditat el coneixement del català equivalent al denominat nivell B, és a dir, de coneixements elementals orals i escrits, com a requisit d'accés a la borsa de treball. En concret, de les 431 persones que van haver de fer la prova de català, 239 la van superar.

La Sentència de 18 de desembre de 2001 del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va estimar parcialment el recurs interposat contra aquesta Ordre i, tot i que la va considerar ajustada a la Llei, va anul·lar l'exigència del nivell B de català per als agents judicials, perquè cap de les funcions que exerceixen comporta actuacions escrites. El Decret 49/2001, de 6 de febrer, sobre la provisió interina de places dels cossos de metges forenses, oficials, auxiliars i agents de l'Administració de justícia a Catalunya, mitjançant el nomenament de personal interí, eleva el requisit del català del nivell B al C als metges forenses, oficials i auxiliars i manté l'exigència del nivell B als agents. **La Interlocutòria de la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya d'11 de juny de 2001 va suspendre l'aplicació d'aquest increment de nivell.**

Es considera que compleixen el requisit de la disponibilitat real les oficines judicials en què efectivament treballa almenys un funcionari que respon oralment o per escrit en català de manera habitual.

Disponibilitat lingüística real a les oficines judicials:

	1998		1999		2000		2001	
	ofic.	%	ofic.	%	ofic.	%	ofic.	%
oral	383	93.1	393	91	394	94.4	397	93.4
escrita	192	46.7	153	35.4	161	43.6	163	41.4

Article 14

Els documents públics

4. Els fedataris públics han de lliurar en castellà o en català, segons que ho sol·liciti la persona interessada, les còpies i les testimoniances, i han de traduir, quan calgui, els respectius documents i matrius, sota llur responsabilitat. En la nota de la matriu i al peu de la còpia ha de constar el fet de la traducció, però no cal protocol·litzar-la.

Documents notariais en català (nombre i percentatge). 1998-2001

Any	Barcelona		Girona		Lleida		Tarragona		Total	
	Docum.	%	Docum.	%	Docum.	%	Docum.	%	Docum.	%
1998	43.238	5,4	10.266	10,2	4.290	8,3	6.450	6,3	64.244	6,1
1999	56.236	7,0	21.395	20,7	5.015	9,6	7.064	6,7	89.710	8,4
2000	62.180	7,9	25.339	24,7	4.060	8,0	6.695	6,3	98.274	9,4
2001	69.374	8,3	28.519	25,8	5.365	9,7	6.989	6,0	110.247	9,8

Es mantenen les diferències entre territoris i entre comarques que s'han manifestat en els anys anteriors, que constaten que la introducció del català als protocols notariais té a veure tant amb l'actitud del notari i els seus empleats com amb la realitat sociolingüística i la situació socioeconòmica de cada territori.

Només un 10%, s'hi hauria deponer fer alguna cosa més

Article 17

Els registres públics

4. Les oficines dels registres han d'estar en condicions d'atendre els ciutadans i ciutadanes en qualsevol de les dues llengües oficials i han de comptar amb personal que en tingui un coneixement adequat i suficient que el faci apte per a exercir les funcions pròpies del seu lloc de treball.

Pel que fa al Registre Civil, continua treballant en castellà, llevat dels registres d'algunes petites localitats, atesa la nul·la voluntat del Ministeri de Justícia a aplicar la legislació lingüística catalana. Els models de llibres són exclusivament en castellà, i les inspeccions a registres civils, entre 1999 i 2000, han amonestat els jutges de pau que, a la pràctica, empenen el català en la redacció dels assentaments. La Resolució de la Direcció General dels Registres i del Notariat de 28 d'octubre de 1999 sembla indicar que els assentaments s'han de fer sempre en castellà, sens perjudici que les certificacions siguin, si escau, en català.

Article 21

L'ensenyament no universitari

1. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari.

Segons dades del Departament d'Ensenyament que corresponen a un estudi realitzat el curs 1999-2000, aproximadament el **88,9% dels centres d'ensenyament primari** de Catalunya fa tot l'ensenyament en català, llevat de les assignatures de llengua i literatura castellana i les de llengua estrangera, i el 7,3% restant el fa en català i en castellà. Pel que fa als **centres de secundària, el 51,2% fa tot l'ensenyament en català** i la resta el fa en català amb diverses assignatures en castellà amb proporcions variables.

Article 24

El professorat

1. El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent.

L'any 1999, el 98,5% del professorat d'ensenyament primari i el 81,2% del de secundària tenia l'acreditació de coneixement de català.

Article 25

Els mitjans de radiodifusió i televisió públics

1. En els mitjans de radiodifusió i de televisió gestionats per la Generalitat i per les corporacions locals de Catalunya la llengua normalment emprada ha d'ésser la catalana.

En aquest marc, els mitjans dependents de les corporacions locals poden tenir en compte les característiques de llur audiència.

2. Sens perjudici de l'aplicació del que disposen els apartats 1 i 5 de l'article 26, els mitjans a què fa referència l'apartat 1 de l'article present han de promoure les expressions culturals de Catalunya, especialment les que es produeixen en llengua catalana.

3. La Corporació Catalana de Ràdio i Televisió ha de garantir la programació regular d'emissions radiofòniques i televisives en aranès per a la Vall d'Aran.

4. El Govern de la Generalitat ha de facilitar la recepció correcta a Catalunya de les televisions d'altres territoris que emeten en llengua catalana.

Article 26

Els mitjans de radiodifusió i televisió de concessió

1. Sens perjudici de l'aplicació de la Llei 8/1996, del 5 de juliol, de regulació de la programació audiovisual distribuïda per cable, les entitats a què fa referència la Llei esmentada han de garantir que com a mínim el cinquanta per cent del temps d'emissió de programes de producció pròpia de qualsevol mena i dels altres teleserveis que ofereixin sigui en llengua catalana.

2. El que disposa l'apartat 1 s'aplica també als concessionaris de televisions de gestió privada d'àmbit territorial de Catalunya.

3. Les emissores de radiodifusió de concessió atorgada per la Generalitat han de garantir que com a mínim el cinquanta per cent del temps d'emissió sigui en llengua catalana, bé que el Govern de la Generalitat, atenent les característiques de llur audiència, pot modificar per reglament aquest percentatge.

4. El Govern de la Generalitat ha d'incloure l'ús de la llengua catalana en percentatges superiors als mínims establerts com un dels criteris en l'adjudicació de concessions d'emissores de televisió per ones terrestres, de canals de televisió distribuïda per cable i de les emissores de radiodifusió.

5. Les emissores de radiodifusió i de televisió han de garantir que en la programació de música cantada hi hagi una presència adequada de cançons produïdes per artistes catalans i que com a mínim el vint-i-cinc per cent siguin cançons interpretades en llengua catalana o en aranès.

6. Les emissores a què fa referència aquest article que emeten o distribueixen per a la Vall d'Aran han de garantir una presència significativa de l'aranès en llur programació.

Sense dades efectives, es constata la manca de compliment general d'aquests preceptes i la manca de regulació específica pel que fa a la franja horària

Article 28

Les indústries culturals i les arts de l'espectacle 1. El Govern de la Generalitat ha d'afavorir, estimular i fomentar:

c) La producció cinematogràfica en català i el doblatge i la subtitulació en català de pel·lícules d'expressió original no catalana, i la distribució, en qualsevol format, i l'exhibició d'aquests productes.

Espectadors de cinema a Catalunya, segons la llengua de la versió. 1998-2001

Llengua	1998		1999		2000		2001	
	Entrades	%	Entrades	%	Entrades	%	Entrades	%
Català	375.148	1,4	602.143	2,1	736.776	2,5	766.626	2,4
Castellà	24.851.078	93,0	26.397.855	92,6	27.336.361	92,3	29.565.600	92,8
Altres	1.499.996	5,6	1.498.419	5,3	1.542.985	5,2	1.525.099	4,8
Total	26.726.222	100	28.371.110	100	29.616.122	100	31.857.325	100

Article 31

Les empreses de servei públic

1. Les empreses i les entitats públiques o privades que ofereixen serveis públics, com ara les de transport, de subministraments, de comunicacions i d'altres, han d'emprar, almenys, el català en la retolació i en les comunicacions megafòniques.

Les companyies aèries i navilieres incompleixen la llei en la seva major part. Les grans empreses de telecomunicació no acaben de complir punts de la llei.

Article 32

L'atenció al públic

1. Les empreses i els establiments dedicats a la venda de productes o a la prestació de serveis que desenvolupen llur activitat a Catalunya han d'estar en condicions de poder atendre els consumidors i consumidoras quan s'expressin en qualsevol de les llengües oficials a Catalunya.

2. El Govern de la Generalitat ha de promoure, amb mesures adequades, l'increment de l'ús del català en l'àmbit a què es refereix l'apartat 1.

3. La senyalització i els cartells d'informació general de caràcter fix i els documents d'oferta de serveis per a les persones usuàries i consumidoras dels establiments oberts al públic han d'ésser redactats, almenys, en català. Aquesta norma no s'aplica a les marques, als noms comercials i als rètols emparats per la legislació de la propietat industrial

Així, l'incompliment dels articles 15, 30, 31 i 32.3 imputable a les empreses i les entitats concernides es considera una negativa injustificada a satisfer les demandes de les persones usuàries i consumidoras a la qual s'ha d'aplicar el règim sancionador que estableix la Llei 1/ 1990, de 8 de gener, sobre la disciplina del mercat i de defensa dels consumidors i dels usuaris, i en concret el seu article 4 f).

L'any 2001 no s'ha imposat cap sanció per incompliment de la normativa lingüística ni s'ha fet cap requeriment de tipus coercitiu. Tot i això, s'ha informat algunes empreses de la necessitat de donar compliment a la normativa lingüística.

Cal remarcar que la Introducció del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 4 de febrer de 1999 en relació amb el règim sancionador del Decret 237/1998, de 8 de setembre, sobre les mesures de foment de l'oferta cinematogràfica doblada i subtitulada en català va considerar plenament vàlid el règim de sancions establert a la disposició addicional cinquena i va suspendre el règim de sancions del Decret precisament perquè no hi estava contingut.

Article 34

La informació a les persones consumidoras i usuàries

3. El Govern de la Generalitat ha de regular per reglament la informació a les persones consumidoras i usuàries de sectors determinats, i l'etiquetatge i les instruccions d'ús dels productes industrials o comercials que es distribueixen en l'àmbit territorial de Catalunya, d'una manera especial els dels productes alimentaris envasats, els perillosos i els tòxics, i també el tabac, per a garantir-hi la presència progressiva del català, seguint els principis d'aquesta llei, de les normes de la Unió Europea i de la resta de l'ordenament jurídic

El no desenvolupament de l'article 34.3 de la Llei 1/1998 segons el qual “El Govern de la Generalitat de Catalunya **ha de regular** per reglament la informació a les persones consumidores i usuàries de sectors determinats, i l'etiquetatge i les instruccions d'ús dels productes industrials o comercials que es distribueixen en l'àmbit territorial de Catalunya, d'una manera especial els productes alimentaris envasats, els perillosos i els tòxics, i també tabac, per a garantir-hi la presència progressiva del català seguint els principis d'aquesta llei, de les normes de la Unió Europea i de la resta de l'ordenament jurídic”. Cal lamentar l'omissió de la Moció 98/VI aprovada pel Parlament de Catalunya (BOPC, 18 de juny del 2002) segons la qual durant el 2001 s'havia de desenvolupar l'esmentat article 34 de la Llei de Política Lingüística i de l'article 27 de l'Estatut del Consumidor per tal d'incrementar de manera clara aquests dos punts.

Article 36

L'activitat professional i laboral

2. El Govern de la Generalitat ha d'estimular i fomentar l'ús del català en els centres de treball, en les relacions laborals i en els convenis col·lectius, en els pactes d'empresa i en els contractes de treball i ha de promoure la participació directa dels sindicats i les organitzacions empresarials per a assolir aquest objectiu.

3. Els convenis col·lectius de treball i els pactes d'empresa poden contenir clàusules lingüístiques orientades a fomentar el coneixement del català dels treballadors i treballadores i a garantir-ne l'ús en els centres de treball i en els contractes laborals, els fulls de salaris i tota altra documentació. El Govern de la Generalitat ha d'estimular que els convenis col·lectius incorporin aquestes clàusules.

Acords laborals registrats a Catalunya, per llengües

Llengua	Any 1999		Any 2000		Any 2001	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Català	131	32,8	109	31,0	158	41,2
Català i castellà	52	13,0	55	15,6	45	11,7
Castellà	216	54,2	188	53,4	181	47,1

El conjunt dels signats en català el 2001 ha afectat un total de 595.638 treballadors i treballadores de Catalunya.

El 25 de gener de 1999, la Comissió Permanent del Consell de Treball de Catalunya va aprovar un model de clàusules lingüístiques per incorporar, per acord de les parts empresarial i sindical, en els convenis col·lectius, tal com preveu l'article 36.3 de la Llei 1/1998. Tot i això, els convenis que incorporen aquesta clàusula són molt pocs, tal com resulta de la taula següent:

Convenis col·lectius que incorporen clàusula lingüística

Any	Nombre	Percentatge	Treballadors afectats	Percentatge
1999	11	2,7%	—	—
2000	9	2,1%	54.220	6,1%
2001	18	4,6%	200.108	33,6%